

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Analysis Methodica Ivris Pontificii

Venator, Daniel

[S.l.], 1579

VD16 V 541

De Clerico Venatore. Titulus XXIII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63204](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63204)

guntur serui impuberes, vel ancillæ nondum viripotentibus: cū in causam domini in domo occisi torquendi sunt, vt expressa lege traditur, c. 1. §. impubes, ff. ad senatusconsultum Sulla. & pupillus committens homicidium, non punitur pœna mortis naturalis, sed mitiori, Mynsing. cent. 2. obseru. 54. & Dec. consil. 535. num. 5.

DE CLERICO VENATORE.

Titulus XXIIII.

Continuatio.

Vt pueri lasciuientes delinquunt, ita clericorum quidam voluptatum illecebris detenti, venationibus, alijsque illicitis exercitijs nō absque impio officij iniuncti neglectu, sese dedunt, cap. 1. extr. eod.

Quid est Venatio?

Venatio est facultas persequendi & capiendi feras bestias, vbilibet locorum, omnibus liberè iure Diuino, gentium & ciuili permessa, Did. in c. peccatum 2. par. §. 8. nu. 3. de reg. iur. in 6. Quæ tamē facultas singulari summi Principis placito, inueterataque consuetudinis dispositione restricta, & hodiè certis personis permessa est, vt inferiùs patebit & c.

Quotuplex Venatio?

Venatio triplex est. Oppressiua, Arenaria, & Saluosa. Oppressiua est: quæ homines perdit, vt cū vir sceleratus rapiendo homines necat & trucidat. Huius meminit textus in cap. hic ita. distin. 8. quod sumptum fuit à Genesi cap. 10. cœpit Nemroth esse robustus venator coram domino, hoc est hominū oppressor. quemadmodū interpretes ibi exponūt, & Iohannes de turre cremata, in cap. qui venatoribus, num. 2. 6. distinct. Arenaria dicitur, cū quis recepto salario in arena cum feris bestijs pugnat. Hic enim mos fuit antiquis Romanis, vt in spectaculis populorum ludiciorum exhiberentur feræ bestia, quum quibus homines aliquid

liqui virtutis exercendæ gratia, vel mercede ad hoc conducti decertarent. Hinc ab arena arenarij dicti sunt, l. hē demum, ff. de operis liber. hos bestiarios appellat Iulius Capitolin⁹ in Antonino philosopho. Qui autē exercendæ virtutis suæ gratia in arenam descende-
bant, non infames, sed laude digni existimabantur, l. athletas, ff. de his qui not. infra. qui verò recepta mercede operas suas locabāt, infames & viles habebantur, l. §. item Senatus, ff. de postulan. & l. 2. §. vlt. ff. de ijs qui notan. infra. Venatio autem saltuosa est, quæ in syluis & saltibus persequendo & occidendo feras iure gentium permittitur.

Qua causa Efficiens permittenda Venationis?

Ius Diuinum, Gentium & Ciuile: imò ipsa naturalis æquitas, cū enim naturalis æquitas admoneat occupanti benefaciendum esse, cū nulli noceatur, feræ bestię autem secundū suam naturam communes relictæ in nullius dominio sint, has occupanti cōcedendas consequens est, quod enim ante nullius est, id naturali ratione occupanti conceditur, l. quod enim, ff. de acquir. rerum dominio.

Qua Materia?

Feræ bestię, quæ secundū naturam suam relictæ sunt communes, volucres autem cæli in aëre, & pisces maris in aqua, feris bestijs non recte annumerantur. Cū enim occupatio, quæ est mod⁹ iuris naturalis, quo rerum ex sua natura communium dominia acquirimus, tres discretas sub se contineat species, scilicet: venationem, aucupium, & piscationem, consequens est, occupationem diuersi generis animalium proprijs nominibus appellandam esse. Cū & in ijs non sit per omnia iuris disponentis paritas, Dd. in §. feræ bestię, instit. de rerum diuis. & in cap. 2. extr. cod. & in cap. Esau, § 6. distinct.

Qua

Qua Forma?

Est ipsa facultas adimendæ naturalis libertatis, qua ferè bestia fruuntur: Et ipsarum iure permissuo in nostram potestatem redactio. Quia simulatque in potestatem nostram venerunt liberè vagandi facultatem amittunt, quam ante occupationem, & post, si nostram custodiam euaserunt, recuperant. Et inde naturalis potestatis compotes dicuntur, quasi immensam & infinitam à natura liberè vagandi facultatem habeant. Quam tamen iure venandi comprimere, & illis adimere licet.

Quis Effectus?

Quòd quicquid persequendo feras captum fuerit, siue in fundo proprio, vel alieno, muris tamen vel sepibus non circumiecto, (nisi alieni fundi reditus ex venatione constet) hoc capienti acquiratur, *glos. in d. §. feræ, & glos. in l. 3. ff. de acquir. rerū dominio, & in l. diuus pius, ff. de serui. Rust. præd. & Bart. in l. 1. §. omnia, ff. de acquir. rerū dominio, & l. venatione, ff. de vsuris vbi I. C. venationem fructus fundi negat esse, nisi fructus fundi ex venatione constet.*

Ad quos hodiè spectat ius venandi? Et qua pena coercetur contra prohibitionem Principis feras persequens?

Hodiè ius venandi ad Principes & nobiles, ex singulari summi Principis concessione, vel præscriptione iure pertinet: Et instar realis seruitutis sese habet, iurisdictionisq; effectus esse videtur. Vnde is, cui, pro beneficio specialiter hoc ius concessum, vel longo vsu quæsitum est, in fundo alieno eius loci, cuius iurisdictionem habet, vel longo vsu præscriptionem induxit, etiam domino inuito venandi, & subditos, vel dominos fundorum à venationibus arcendi, ex consuetudinis dispositione, facultatem habet: intantum, vt
contra

cōtra Principum vel nobilium prohibitiones feras persequens iniuriarum teneatur, pœnaque extraordinaria, pro arbitrio principis, scilicet, capitis, oculorum priuatione, stigmati impressione, cuiusdam membri mutilatiōe, vel pœna pecuniaria iure coerceatur. Quādoquidem ex approbata moribus vtentium consuetudine feras sylvarum & nemorum, piscēsque aquarum publicatum, in principum ac nobilium possessione & dominio etiā esse constat. Quē si quis facilitate ductus propria auctoritate, absque ipsorum consensu cœperit, furtum cōmittit. Quia inuito domino contrectat rem alienā, Decius conf. 197. Steph. Bertrang. conf. 255. in prima parte, Benedi. in repet. c. Raynutius, ext. de testam. Capolla, tract. serui. rusti. prædi. col. 7.

Quod genus venationis sit permissum? Et an clericis venari liceat?

Venatio oppressiua non clericis modò, sed quibuscūque prohibita est, extat enim Diuinum præceptum: Nō occides, vt notat Ioann. de iure crem. in c. qui venationibus, num. 2. 6. Idem dicitur de venatione arenaria. Quia ex quo hominum interitus sequitur, peccatum est mortale, ita decertare, nisi id fiat causa necessitatis, ad mortem euitandam, Abb. & cæteri in c. 1. ext. cod. Vnde Canones. Qui venatoribus donant, non hominibus donant, sed arti nequissimæ. Nam si homo tantum & venator non esset, non ei donares, honoras in eo vitium, nō naturam, c. qui venatoribus, 86. distinct. & alibi: vident homines venatores & delectantur, væ miseris si se non cōrexerint. Qui enim venatorem vident & delectantur: videbunt saluatorem & tristabuntur, c. vident, distinct. 86. Saltuosa venatio sui natura & regulariter permissa est, vt scribit Chassaneus in catalogo gloriæ mundi, parte II. confid. 30. versicul. Ex quo primò, Omnibus autem clericis, siue in Ordinibus, siue in dignitate constituti sint, venationes & syluaticæ vagationes

cum canibus, accipitribus, & falconibus, interdicuntur. Nam primò Episcopo: cùm id non facit causa recreationis honestæ, vel ex necessitate tutandæ & conseruandæ scilicet sanitatis gratia, venari non licet, est rex. in c. 1. distinct. 34. Abb. in c. 1. ext. cod. & Angel. Clauasius, & Syluester in summa, in verbo, Venatio. Deinde reliquis clericis facultas venandi nō est concessa. quod ita intelligitur, si venationibus quàm muneri iniuncto magis intendere & plus operæ locare velint, ita quòd exinde ecclesia in spiritualibus vel temporalibus aliquod detrimentum patiatur. Idèò clericus, eo tempore, quo diuina peragenda, vel prædicandum est: canes & aues ad venandum sequi non debet, c. 1. extr. ne clerici vel monachi, d. c. 1. & c. 2. extr. eod. Sed necessitate ecclesiæ exigente, & ita causa vtilitatis vel etiam recreationis, dum modo rarò & tempore congruo fiat, clerici à venationibus non sunt arcendi, vt notant Benedi. in c. Raynutius in verb. & vxorem nomine Adalassium, num. 87. ext. de testa. & Bernhard. Diaz. in præct. canonica criminali, ca. 61. num. 13.

*Quæ rationes prohibendæ clericis facultatis
Venandi?*

Prima ratio est. Quòd clamoris plena & immoderata sit venatio. 2. Quòd in his contingant plerunque rixæ, iniuriæ & violationes pacis. Decet autem clericos honestati, paci, & tranquillitati esse deditos, & ab omnibus contentionibus, iniurijs & rixis auersos. 3. Quòd clerici petulanti hoc voluptatis exercitio à diuinis abstractantur. Cùm tamen nemo militans Deo, se negotijs talibus implicare debeat, c. 1. ex. ne cler. vel monac. 4. Quòd si venari eis liceret, permissa censeretur in antecedens facultas alioquin detestanda, habendi scilicet & alendi canes, accipitres, & his similia animalia venationibus inferuentia. Cùm tamen ecclesiæ bona ad hoc tantùm clericis sint concessa, vt ecclesiæ & pauperum necessitati (si

si (si ex redditibus ultra sustentationem necessariam quid supererit) subueniant. Nō enim bonum est, (vt ait Christus) sumere panem filiorum & dare canibus. Et hanc rationem probauit glos. in c. Esau, 86. dist. Et Raynald. Gorsus, lib. 3. indagacionum iuris, cap. 14.

Qua poena feriendi sunt clerici, qui contra ecclesia & canonum interdicta Venationi operam dant?

Ex concilio Aurelianensi, Episcopus tribus mensibus à communione, presbyter duobus, diaconus verò vel subdiaconus, ab omni officio suspendi iubetur, c. 1. extr. eod. & c. quorūdam, dist. 34. Alij verò inferiores omnes, ita tamen vt trina monitio vindictam præcedat, iudicis arbitrio puniuntur, Iohannes And. in d. c. 1. extr. eod. Sed an capta restituere teneantur? dicit Didacus in c. peccatum de reg. iur. in 6. quòd non. Quia verè illa sibi acquirunt, &c.

Num Piscatio clericis permissa sit?

Piscandi facultas clericis permissa est, cum quòd cessent in ea rationes, ob quas prohibita venatio dicitur: tū quia piscatio habet exempla virorum bonorum, quos piscantes Seruator noster ad se vocauit, & retia tēdi iussit, Lucæ, cap. 10. & 14. Vnde canon: Esau venator erat, quoniam peccator erat. Et penitus non inuenimus in scripturis sanctis, sanctorum aliquem venatorem, piscatores inuenimus sanctos, c. Esau, dist. 86. Est autem clericis piscandi facultas cum moderamine quodam & temporis ratione habita, concessa. Nam in maioribus solennitatibus, & dominicis prorsus nihil, alijs autem diebus virgenti de causa, adhibita Superioris Prælati licentia, & pauperibus portione de captis facta, solū piscari licet. Quod statuit Alexander III. in c. licet, extr. de ferijs. Quam constitutionem explicat Syluester Prierius in sua summa, in verb. piscatio.